

*Бельгійський поет,
драматург, глибокий
філософ та естет,
теоретик і практик
символістської драми,
творець «театру
смерті» - і все це про
одну людину -*

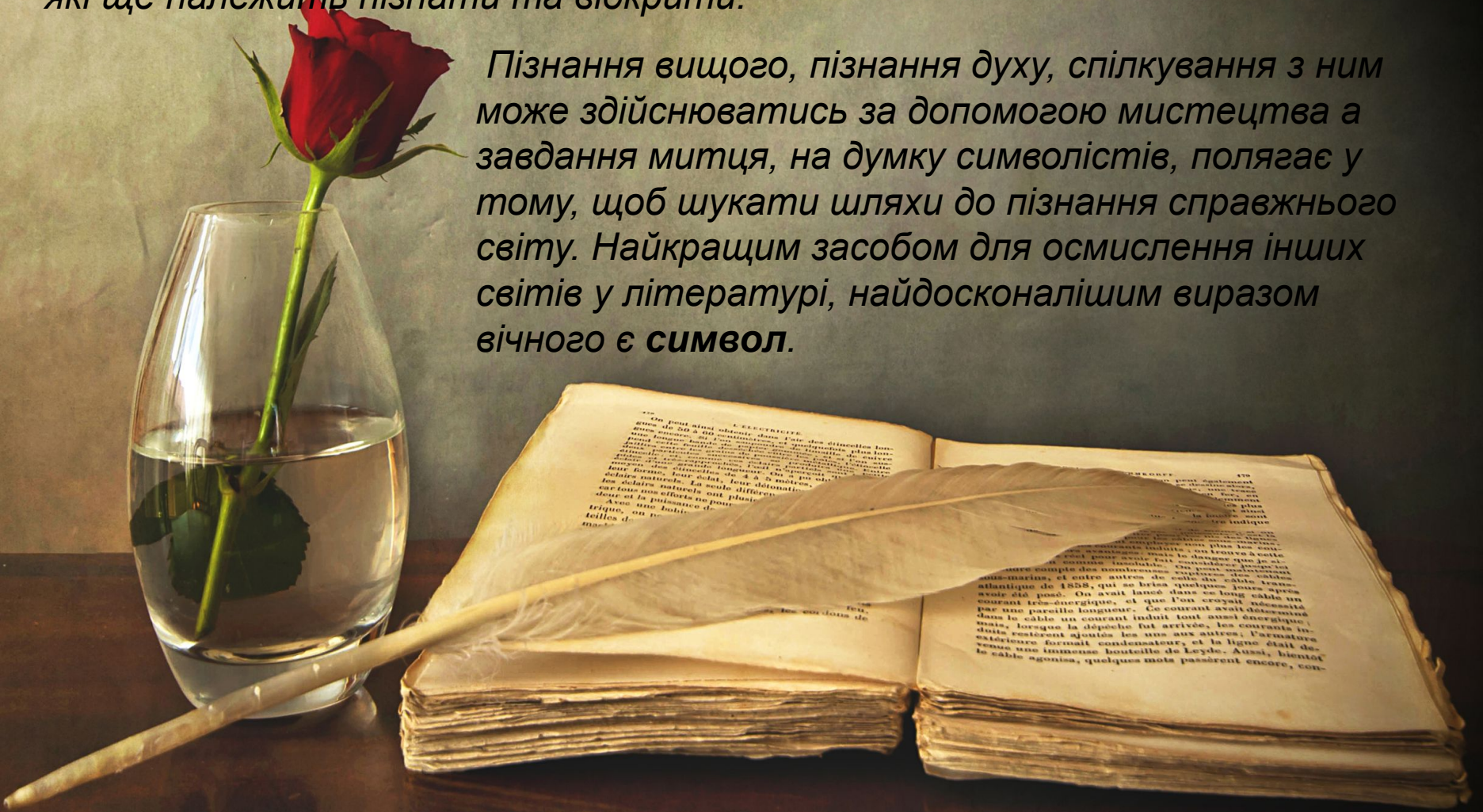
... Моріса Метерлінка

Символізм - творчий метод і напрям у літературі, представники якого були переконані, що навколишній світ створений вищими силами і керується ними, що існують глибини душі та руху, які ще належить пізнати та відкрити.

Пізнання вищого, пізнання духу, спілкування з ним може здійснюватись за допомогою мистецтва а завдання митця, на думку символістів, полягає у тому, щоб шукати шляхи до пізнання справжнього світу. Найкращим засобом для осмислення інших світів у літературі, найдосконалішим виразом вічного є **символ**.

Творчість бельгійського драматурга-символіста Моріса Метерлінка, лауреата Нобелівської премії 1911 року, ввібрала в себе всі типові ознаки цього напрямку. Містичність поглядів Метерлінка-письменника, його глибока релігійність, які були наслідком виховання, стали частиною його творів.

**Шлях у літературу Метерлінк
розпочав зі збірки віршів "Теплиці",
але його поезія не привернула до
себе уваги критиків. Зате перша
драма "Принцеса Мален" (1889)
мала значний успіх.**

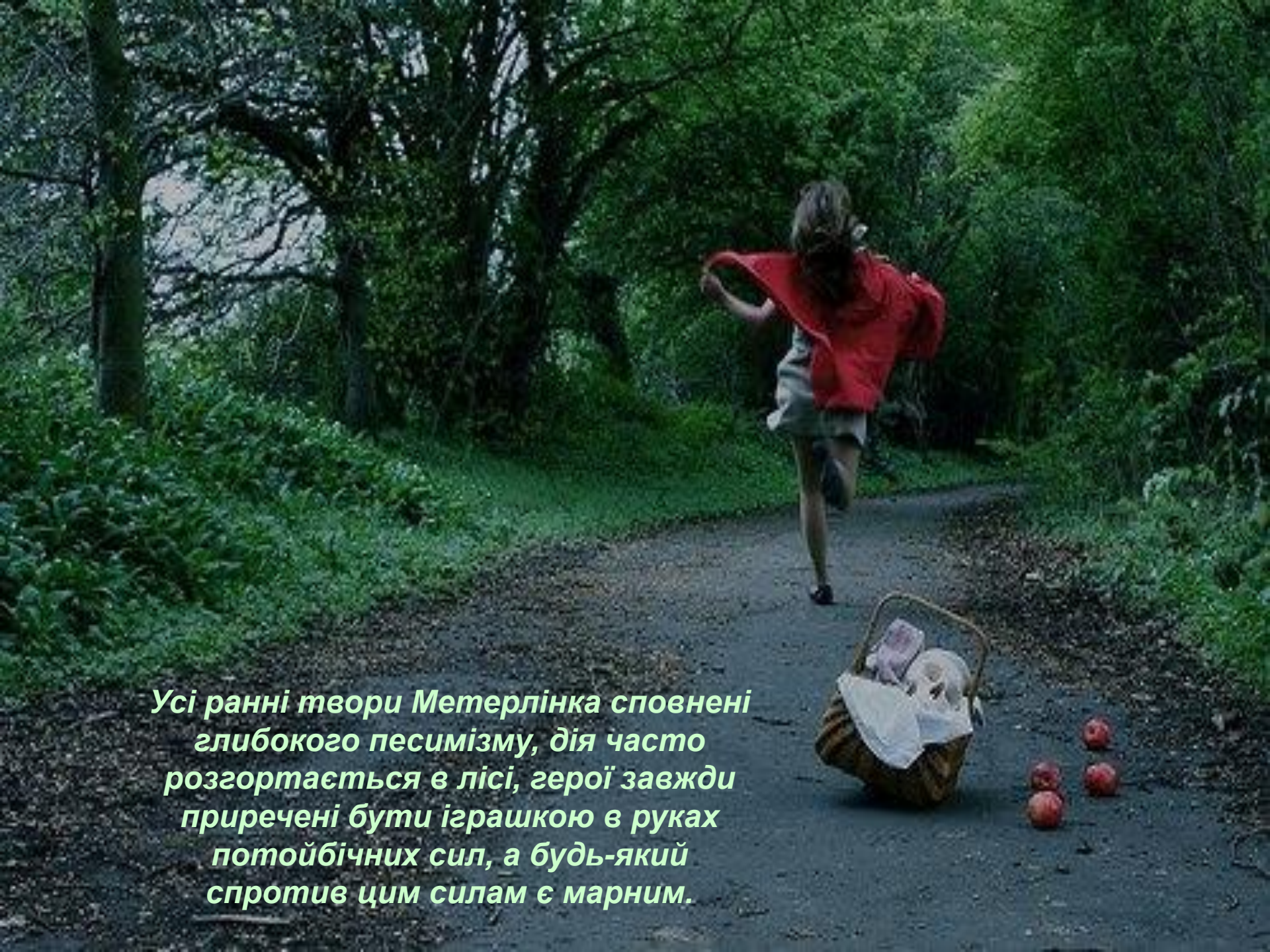
**П'єса засвідчила нове
піднесення жанру драми.
Одразу відчувалось, що її
автор має нові ідеї,
оригінальні погляди на світ,
на призначення людини.**

Перші драматичні твори Метерлінка написані на підставі літературних джерел. З них автор запозичував героїв та сюжети, але поводився з ними дуже вільно: вводив нових персонажів, створював нові сюжетні лінії.

Так, сюжет драми "Принцеса Мален" запозичено з казки братів Грімм "Дівчина Мален". Метерлінк увів у неї нових персонажів, змінив розв'язку, спрямувавши своїх героїв до трагічного кінця, наповнив драму новим змістом.

A young girl with long brown hair is running away from the viewer down a dark, gravelly path in a dense forest. She is wearing a light-colored dress and a bright red cape that is billowing behind her. In the foreground, a woven picnic basket lies on the path, and several red apples are scattered nearby. The forest is lush with green foliage and tall trees, creating a somber and mysterious atmosphere.

*Усі ранні твори Метерлінка сповнені
глибокого песимізму, дія часто
розгортається в лісі, герої завжди
приречені бути іграшкою в руках
потойбічних сил, а будь-який
спротив цим силам є марним.*

Творчість Моріса Метерлінка - це втілення в життя власних концепцій, які він обгрунтовує у своїх роботах про театр.

Цю теорію, яка визначає сутність та художню своєрідність драм Метерлінка, називають теорією "театру мовчання", або "театру смерті". Джерелом її було глибоке переконання драматурга в тому, що за реальним світом криється невидимий і невідомий світ, який і є світом істинним, справжнім. Світ реальний і людина залежать від потойбічних сил, є їхнім творінням і водночас вічною і безсилою жертвою.

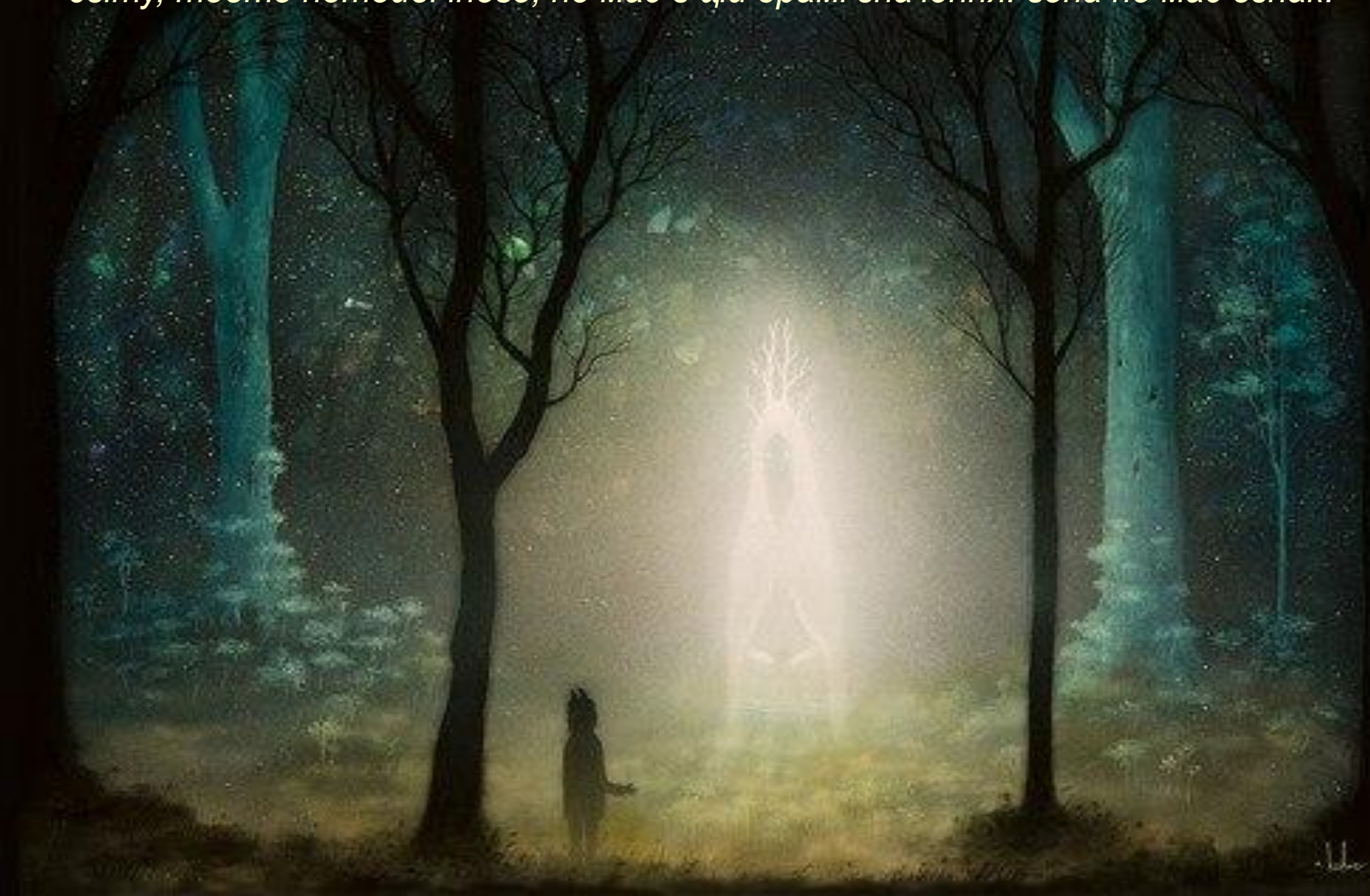
Справжнє життя відбувається поза діями і вчинками; його не описати словами, якими люди спілкуються між собою. Головне у житті - не мова слів, а внутрішня мова, внутрішні передчуття і голоси. Саме до них слід прислухатися у мовчанні. Метерлінк вважав, що "лише у мовчанні створюється справжнє життя", тому "якщо нам справді належить щось сказати, ми найкраще скажемо мовчанням", бо повного взаєморозуміння можна досягти лише в цілковитій тиші.

У символістській драмі Метерлінка чітко вирізняються два плани життя: перший - реальний, який розгортається перед глядачами, безпосередньо на сцені, і другий - справжній, який глядачі повинні осмислити і зрозуміти самотійно.

Оскільки долю людини визначають таємничі сили, фатум, то драма Метерлінка є драмою фатуму. Реальність, яка залежить від справжнього світу, тобто потойбічного, не має в цій драмі значення: вона не має ознак.

**Головним у творах Метерлінка є символізм ідеї. Ним
просякнуті всі його твори. Прикладом втілення символізму
ідеї може бути одноактна п'єса "Сліпці" (1890).**

Події в ній розгортаються на березі моря, на острові. Дванадцять сліпців, сидючи на повалених деревах, очікують свого поводиря - старого священика, який має відвести їх у дім сліпців. Та марне їхнє чекання: поводитир сидить перед ними мертвий, його біде обличчя немов світиться. Драматург майстерно передає трагізм становища людей, які очікують свого порятунку. Сліпих чекає смерть у хвилях припливу. У цій драмі Метерлінк демонструє складний духовний стан героїв, до яких наближається смерть.

Ідея твору стане зрозумілою, якщо правильно "розшифрувати" ідейні символи драматурга: острів - життя, чекання на кроки - ілюзії життя, приплив - смерть, сліпці - людство, яке змушене гинути без віри.

Це трагедія людства, яке опинилось у страшному вакуумі: острів, ліс, ніч, сліпота, страх перед невідомим.

Творчість драматурга
другого періоду - після
900-х років - багато в
чому відрізняється від
попереднього. В драмах

Метерлінка
залишається головне -
віра у "вторинність"
людини, та докорінно
змінюються погляди на
її призначення у цьому
світі.

Людина - не іграшка в руках долі, вона сама творить собі життя і має те, на що заслуговує. Драматург порушує проблему сенсу життя, шукає шляхи до пізнання щастя в ньому.

В творчому плані Метерлінк стає у драматургії прогресивним романтиком, хоч образи-символи й надалі посідають чільне місце в його п'єсах.

*Його драми перестають
бути "театром смерті" і
стають "театром любові",
бо його персонажі сповнені
любові, живуть для любові,
діють в ім'я любові.*

**Нові погляди Метерлінка на життя загалом і
творчість зокрема втілено у створеній 1908
р. філософській драмі-казці "Синій птах".**

*Герої Метерлінка,
маленькі діти лісника
Тільтіль і Мітіль,
вирушають з волі феї
у подорож на пошуки
Синього птаха, що
має дати здоров'я і
щастя.*

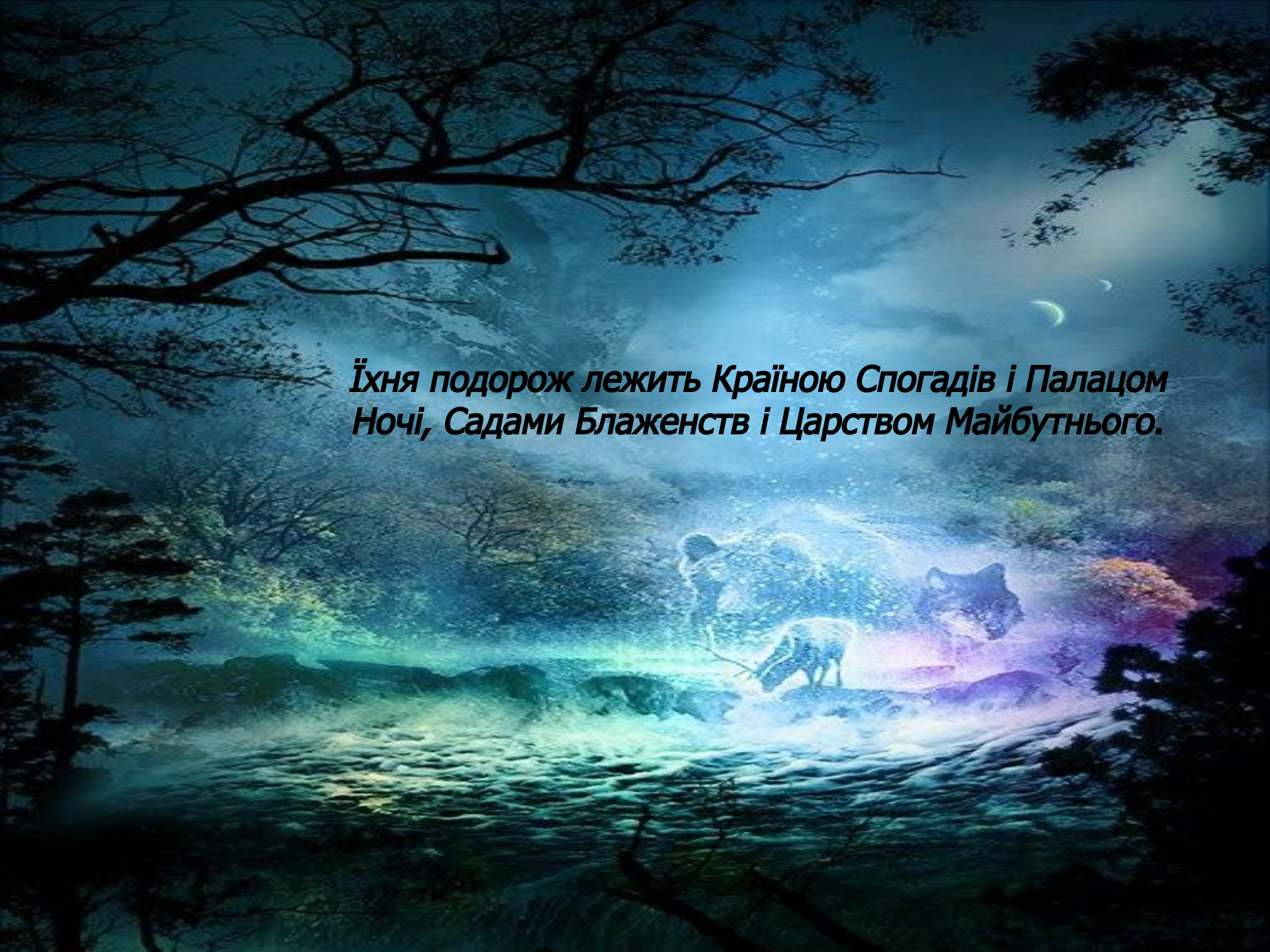

*Що ж змушує їх іти на
пошуки, хоча вони й
не знають точно,
куди йти? Фея
Бірюліна зуміла
розбудити в них і
доброту, і прагнення
пізнати світ. Адже їм
треба обов'язково
навчитися бачити те,
що "не на виду".*

І тоді виявляється, що увесь світ
навколо, всі предмети мають свою
душу, своє ставлення до людей, як і
тварини й дерева. Відтак діти
вирушають на пошуки не самі, а в колі
друзів і недругів. Так само, як завжди
простує життям кожна людина.

A dreamlike night scene with a glowing forest. The sky is dark blue with a crescent moon and a few stars. The trees are silhouetted against a bright, ethereal light that emanates from the center of the image. The light creates a shimmering, iridescent effect on the water or ground in the foreground. The overall mood is mysterious and magical.

*Їхня подорож лежить Країною Спогадів і Палацом
Ночі, Садами Блаженств і Царством Майбутнього.*

Таїнство смерті таке ж величне, як і таїнство народження.

*І над усім цим старий Час, якого
неможливо вмовити пустити когось на
Землю раніше чи пізніше. І кожен несе
з собою якесь діяння - добре чи зле.
Саме в цьому й полягає сенс його
народження - принести щось світові.*

Шукаючи птицю щастя, діти
знайшли її у себе. Подорож не
випадково завершується у тій
самій хижці лісника, звідки
вони вирушили. Тільки тепер
вона здається іншою, кращою,
бо іншими повернулися діти.

Варто зрозуміти, що
головне - це готовність
вирушити у похід за істиною,
бажання змін, прагнення
ідеалу. Саме в цьому, на думку
Метерлінка, і полягає сенс
буття - усвідомити, навіщо ти
прийшов у світ, який сенс у
тому, що ти живеш і що життя
- вічне.

by Rayne 07